

Městský úřad Kolín

Odbor výstavby – stavební úřad

Karlovo náměstí 78, 280 12 Kolín I, e-podatelna: posta@mukolin.cz

tel.: +420 321 748 231, fax: +420 321 720 911, e-mail:

stavebni.urad@mukolin.cz

sídlo odboru: Zámecká 160, Kolín I

kolín

Žadatel:	Naše čj.:	MUKOLIN/SU 60695/19-vys
Město Kolín, IČO 002 35 440	Naše zn.:	SU 12928/2019
Karlovo náměstí 78	Počet listů:	5
Kolín I	Příloh/listů:	0
280 02 Kolín 2	Vyřizuje:	Ing. Jana Vyšanská
	Telefon:	321 748 364
	E-mail:	jana.vysanska@mukolin.cz
	Datum:	28.06.2019

- budova zámku č. p. 545, ul. Sokolská v Kolíně, která je zapsána v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky pod rejstříkovým číslem 32795/2-4102
- pozemek parc. č. st. 184/1, katastrální území Kolín
- oprava krovu a střešního pláště

Městský úřad Kolín, odbor výstavby – stavební úřad, oddělení památkové péče, jako příslušný orgán státní památkové péče podle § 25 odst.1 a § 29 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů („správní orgán“, „památkový zákon“), k žádosti Města Kolín, IČ 002 35 440, sídlem Karlovo náměstí 78, 280 02 Kolín I, doručené dne 12. 6. 2019 ve věci opravy krovu a střešního pláště budovy zámku č. p. 545, ul. Sokolská v Kolíně, na pozemku par. č. st. 184/1 v katastrálním území Kolín, která je zapsána v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky pod rejstříkovým číslem 32795/2-4102 a zároveň se nachází v městské památkové rezervaci Kolín ustanovené nařízením vlády ČR č. 54/1989 Sb. ze dne 19.4.1989 o prohlášení území historických jader měst Kolína, Pízně, Brna, Lipníku nad Bečvou a Příboru za památkové rezervace, vydává po písemném vyjádření odborné organizace Národního památkového ústavu, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze (dále jen „NPÚ“), ve smyslu ustanovení §14 odst. 1, 2 a 3 a § 44a odst. 3 památkového zákona toto

závazné stanovisko

Předmětem žádosti je oprava krovu a střešního pláště zámecké budovy (západní křídlo č.p. 545). Řešené prostory krovu slouží jako půda bez dalšího využití, tento stav má být zachován. Je navržena kompletní výměna střešní krytiny za prejzy v režném provedení kladené do malty, osazení 10 ks pultových vikýřů s omítanými boky a oprava komínů s nadezděním do tvaru korespondujícího s fotodokumentací z roku 1911. V projektové dokumentaci jsou navrženy dvě varianty vikýřů - se svislým nebo ke krokvířím kolmým čelem. Konečné řešení bude vybráno při realizaci po provedení vzorového vikýře. Nově provedené klempířské prvky z titan-zinku, osazené při opravě fasád, mají být zachovány, zbývající oplechování střechy má být provedeno nově z nenatíraného titan-zinkového plechu. Samotná oprava krovu počítá s vyřiznutím poškozených vazných trámů a jejich nastavením protézováním s použitím svislého šikmočelného plátu s devíti ocelovými svorníky a vloženými hmoždíky Bulldog, u protéz ostatních prvků jsou navrženy celodřevěné spoje. Nová konstrukce má být vložena pod úžlabí č. 36, kde v důsledku nízkého sklonu

dochází k poklesu vazby, vložením dvojicí šikmých sloupků začepovaných do bačkory vynášené dvojicí stávajících vazných trámů. Úžlabí mají být navíc zajištěna ocelovými táhly (závitové tyče M20). U části krovu s menším sklonem krokví (západní strana objektu) mají být nově vloženy vzpěry opřené o zhlaví krokví. Po celém obvodu krovu bude na zpevněnou korunu filmsy položeno nově nadřímsově prkno tl. 32 mm, o které budou opřeny všechny nově osazené námětky. Veškeré nově vkládané dřevo má být hoblované. V této etapě opravy nebude zasahováno do stropní konstrukce pod krovem (nad obytným patrem). Koruna obvodových zdí má být po důkladném očištění a vysátí průmyslovým vysavačem ošetřena dvěma postřiky 10%-ního vodného roztoku Bochemitu QB. U komínů se počítá s osazením střešních vylézáků (plné) velikosti 600 x 600 mm, laviček a zachytávačů sněhu v severní části nad železnicí a v částech nad vstupy do průjezdu.

Součástí stavebních prací je navrženo i odstranění železné nádrže z prostoru krovu včetně podpůrných ocelových nosníků a původního potrubí uloženého na stropní konstrukci. Nádrž má být demontována postupně, kdy budou rozřezávány ocelové pláty a přesouvány mimo prostor krovu.

Žádost je doplněna projektovou dokumentací ke změně stavby před dokončením vyhotovenou Martinem Volejníkem ČKAIT – 0009636 v květnu 2019, č.zak. 11/19. Na obnovu západního křídla bývalého zámku v Kollně byla stejným zhotovitelem zpracována v r. 2007 studie a v r. 2008 projekt pod názvem „Rekonstrukce zámku v Kollně“, k němuž bylo vydáno odborné vyjádření NPÚ č.j. NPÚ – 321/3351/2008 ze dne 7. 5. 2008 a závazné stanovisko MěÚ Kolln, OV – SÚ č.j. SÚ 26344/08-25842/2008-imr ze dne 30. 5. 2008 a bylo vydáno stavební povolení. V roce 2013 byla projednána změna stavby před dokončením (konzultační odborné vyjádření NPÚ č.j. NPU-321/71556/2013).

Uvedený záměr opravy krovu a střešního pláště budovy zámku č. p. 545, ul. Sokolská v Kollně, na pozemku par. č. st. 184/1 v katastrálním území Kolln, která je zapsána v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky pod rejstříkovým číslem 32795/2-4102 a zároveň se nachází v městské památkové rezervaci Kolln, je podle § 14 odst. 3 památkového zákona přípustný za splnění této základní podmínky, určené v souladu s ustanovením § 9 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí památkový zákon, ve znění pozdějších předpisů:

1. Do renesančních interiérových omítek na obvodovém zdivu nebude zasahováno, v případě potřeby budou zabezpečeny před poškozením. V budoucnu je nutné počítat s jejich restaurátorskou konzervací podle předem schváleného záměru.
2. Před zahájením stavby budou v interiéru zámku v místech trhlin provedeny sádrové terče na omítkách, do omítek bude možné zasáhnout pouze po posouzení zástupcem NPÚ ÚOP StČ a schválení správním orgánem památkové péče po vyloučení výskytu nástěnné malby. V případě aktivace trhlin v průběhu prací bude bezodkladně přizván statik a práce budou přerušeny.
3. V krovu budou chemicky napuštěny pouze nové prvky, u historických prvků bude ošetření provedeno lokálně v místech možného napadení.
4. Míra zásahů do krovové konstrukce bude na místě konzultována se zástupcem NPÚ ÚOP StČ a schválena správním orgánem památkové péče. Stávající krov bude v co největší možné míře zachován. Napojení nových a historických prvků bude provedeno nasucho bez lepení. Nastavené části dřeva a nové trámy budou profilem i materiálem odpovídat původním prvkům. Budou respektovány tesařské značky, spoje a detaily provedení, které budou v kopii přeneseny na doplňované prvky.
5. Čištění dřeva bude prováděno měkkými kartáči, ne ocelovými.
6. Budou repasována komínová dvířka s obnovou historické povrchové úpravy.
7. Bude proveden jeden vikýř jako vzor, až po jeho posouzení zástupcem NPÚ a odsouhlasení správním orgánem památkové péče bude přistoupeno k osazení dalších vikýřů.
8. V jižní části západní fasády budou dešťové svody přeosazeny tak, aby nebyly vedeny po střeše schodiště do kaple (dle konzultací v průběhu opravy fasád).
9. Nálezy v průběhu prací mohou znamenat změnu koncepce řešení zejména jižní a východní fasády – proto bude s veškerými seznámen zástupce NPÚ a správní orgán památkové péče.
10. Investor bude pravidelně svolávat kontrolní dny za účasti zástupců NPÚ ÚOP StČ, projektanta – autora návrhu a správního orgánu památkové péče.

Odůvodnění

Správnímu orgánu na úseku památkové péče Městského úřadu Kolín byla dne 12. 6. 2019 doručena žádost o vydání závazného stanoviska k záměru opravy krovu a střešního pláště budovy zámku č. p. 545, ul. Sokolská v Kolíně, na pozemku par. č. st. 184/1 v katastrálním území Kolín, která je zapsána v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky pod rejstříkovým číslem 32795/2-4102 a zároveň se nachází v městské památkové rezervaci Kolína ustanovené nařízením vlády ČSR č. 54/1989 Sb. ze dne 19.4.1989 o prohlášení území historických jader měst Kolína, Plzně, Brna, Lipníku nad Bečvou a Příboru za památkové rezervace, kterou podává Město Kolín, IČ 002 35 440, sídlem Karlovo náměstí 78, 280 02 Kolín I, jako vlastník pozemku.

K posouzení výše uvedených prací z hlediska zájmu státní památkové péče je kompetentní na základě ustanovení § 29 odst. 2 písm. b), e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, příslušný Městský úřad Kolín, odbor výstavby – stavební úřad, oddělení památkové péče.

Dnem podání žádosti správní orgán zahájil ve smyslu ustanovení § 44 odst. 1 správního řádu správní řízení. Opatřením ze dne 17. 6. 2019 si vyžádal, v souladu s ustanovením § 14 odst. 6 památkového zákona, písemné vyjádření NPÚ. Vyjádření mu bylo doručeno dne 26. 6. 2019. Na základě tohoto vyjádření, se kterým se zcela ztotožňuje, a vlastní znalosti předmětného prostoru, ve smyslu ustanovení § 149 odst. 1 správního řádu, vydal správní orgán toto závazné stanovisko, ve kterém v souladu s ustanovením § 14 odst. 3 památkového zákona a podle ustanovení § 9 odst. 4 vyhlášky 66/ 1988 Sb., kterou se provádí památkový zákon, stanovil základní podmínky, za kterých lze práce připravovat a poté provést.

Budova zámku v Kolíně je kulturní památkou zapsanou do ÚSKP pod rejstř. č. 32795/2-4102 a zároveň leží na území Městské památkové rezervace Kolín, která byla prohlášena nařízením vlády ČSR č. 54/1989 Sb. ze dne 19. 4. 1989.

Bývalý hrad v Kolíně vznikl na místě husity vypáleného dominikánského kláštera, který byl založen asi současně s královským městem těsně po pol. 13. století. V r. 1437 husitský hejtman Bedřich ze Strážnice postavil v sz rohu města na bývalém klášterišti hrad, který byl v pozdně gotickém období (kolem r. 1500) přestavěn a rozšířen západním směrem před bývalý parkán, kde vzniklo velké hospodářské předhradí. V tomto předhradí je z původního hradu zachována západní vstupní brána s torzem navazujícího objektu. Původní hrad tvořil západní palác, (postavený včetně věžovitě vstupní brány v městském parkánu) a východní palác (v místě bývalého kláštera) s branou do města, spojené jižním a severním křídlem. Renesanční přestavbu objektu v druhé polovině 16. století dokládá kromě čtyřramenného schodiště ve východním průčelí, některých kleneb stropů nad prvním patrem i dřevěný trám, zazděný v obvodové zdi severní části západního křídla a v navazující obvodové zdi čtyřramenného schodiště s datací 1556 (T. Kyncl). Jednalo se patrně o pozednici pro uložení trámů dřevěného renesančního stropu, který byl o 1,5 m výše než dnešní strop. Kapsy v obvodovém zdivu pro uložení stropních trámů jsou v obvodovém zdivu dochovány včetně otisku dřevěných letokruhů v čele kapes. Jsou dochovány i torza renesanční omítky nad stávající podlahou. Renesanční zámek měl fasády ukončené obloučkovou atikou, změna na dnešní stav je z 1. poloviny 18. století. Stávající krov je barokního typu. Krov má vaznicovou konstrukci nesenou plnými vazbami s ležatou stolicí. V každé vazbě krovu je osazen vazný trám kámpovaný na dvojici nezazděných pozednic ležících na koruně obvodových zdí. Plné vazby osově vzdálené cca 4,00 m jsou tvořené věšadlovou konstrukcí sestávající z dvojice ležatých sloupků s vloženou rozpěrou a pásky ztužující vazbu v příčném směru. Šikmé sloupky vynášející střední pětibokou vaznici mají spodní zhlaví čepované do vazných trámů. Ve všech vazbách krovu (plných i jalových) je osazen hambálek, čepovaný do krokví. V ose plných vazeb jsou umístěny sloupky vyvěšující rozpěry a hambálky. Sloupek vynášející vrcholovou vaznici je oboustranně vzepřen krokviemi a dvojicí vzpěr čepovaných do hambálků. V podélném směru je krov zavětřován dvojicí mezilehlých vaznic a osovým podélným trámem podpírajícím v polovině rozpětí hambálky v jalových vazbách. Do šikmých i osových sloupků jsou čepovány pásky zajišťující podélnou tuhost krovu. Námětky jsou lípnuty ke krokvim a v patě krovu osedlány buď na zhlaví vazných trámů, nebo u nižšího sklonu střechy dobíhají rovnou na korunu římsy. Výška hřebene je v celé délce střechy stejná, ovšem šířka krovu je odlišná včetně sklonu střešního pláště (38°- 54°). Krytina je v rozsahu celé střechy provedena z keramických drážkových tašek (HRANICE) kladených na latě. V severní polovině krovu je na ocelových I profílech umístěna ocelová nádrž na vodu z 19. století velikosti 2,90 x 7,90 x 3,00 m. Nádrž je sestavena z jednotlivých ocelových plechů tl. 0,5 cm, které jsou vzájemně pronýtované. V místě nádrže jsou vazné trámy krovu přerušené a vynášené trnovými výměnami plátovanými do sousedních vazných trámů plných vazeb. Podle provedených sond je stropní konstrukce pod krovem (nad 3. NP.) nesená dřevěnými trámy velikosti 260 x 240 mm umístěných v osově vzdálenosti cca 1,0 m. Mezi stropní trámy jsou

vloženy rákosové trámy 180 x 170 mm, které vynášejí omítaný stropní podhled. Konstrukce podlahy je tvořena záklopovými prkny tl. 40 mm, na které je položena vrstva hliněné mazaniny tl. 110 mm. Keramická krytina je včetně klempířských prvků dožilá a je nutná jejich výměna. Při průzkumu bylo zjištěno poškození krovů především v místech, kde v minulosti dlouhodobě docházelo k zatékání. Jedná se především o zhlaví vazných trámů a krátčat, poškozené jsou i pozednic a nejvýraznější poškození je patrné v úžlabní vazbě na západní straně střechy (vazba č. 36), kde je z důvodu dlouhodobého zatékání zcela destruované krátče s pozednicí a celá vazba je výrazně pokleslá. Podobná situace je i u úžlabní vazby na východní straně střechy (vazba č. 75), kde je krátče vyjeté z dlabu ve vazném trámu.

Cílem plánované opravy je důstojná záchrana ručně tesané krovové konstrukce datované lety 1853/54, která je díky dlouhodobému zatékání vody již od roku 2008 vedena jako havarijní stav. Půdní prostor je dokladem renesančních úpravy zámku, omítky, zbytky dřevěných trámů, podlahy a stropní trámy 2. patra zatím nebyly předmětem průzkumů, proto je důležitá jejich konzervace do budoucna jako nositelů historických informací. Po zahájení stavby může v důsledku odlehčení konstrukce zdiva odstraněných železných nádrže z let kolem 1853 (zahájení provozu pivovaru) a s tím spojeným rozebráním části krovu nad nádrží dojít k nežádoucímu pohybu zdiva. V interiérech zámku jsou dochovány renesanční a klasicistní nástěnné a nástropní malby dokládající reprezentaci šlechtického a následně dvorského komorného sídla. Oprava krovu by měla zachovat kvalitu tesařského řemesla a zajistit jeho zachování do budoucna. Dochované historické krovky jsou neodmyslitelnou součástí našeho hmotného kulturního dědictví. Dokládají vysokou úroveň tesařského řemesla, které v sobě odpradávně spojovalo prostorovou geometrickou a konstrukční představivost s výtvarným citem a smyslem pro řemeslný detail. Jejich hlubší poznávání vede ke zkvalitnění péče, jakou si tyto památky zasluhují mimo jiné pro svou neobyčejně vysokou vypovídací hodnotu. Z tohoto důvodu je žádoucí zachování maximální originální hmoty krovu a v případě doplňků, jejich přizpůsobení historické konstrukci (povrchová úprava, profily, suché spoje,...), přenesení tesařských značek, atd. Na základě posledních zjištění a výsledků stavebně-technických průzkumů jsou sanace dřevěných konstrukcí chemickými prostředky doporučovány pouze v místech poškození, od celoplošného nátěru se z důvodu následného rozvláknění dřevní hmoty upouští.

Při opravě fasád bylo domluveno a konzultačně odsouhlaseno řešení vedení dešťových svodů západní části nad schodištěm do kaple tak, aby svod nebyl veden po střeše schodiště, kde historicky působí četné zatékání do konstrukce stropu a atiky fasády. Svod měl být proto veden po fasádě v místě styku nároží historického zdiva a přistavěnou částí schodiště do kaple a terémem sveden do nedaleké kanalizace. Stávající stav je do dnešní doby evidován jako nedodělek z etapy opravy fasád.

Z výše uvedených důvodů a na základě odborného vyjádření Národního památkového ústavu v Praze bylo stanoveno tak, jak je uvedeno výše.

Poučení

Závazné stanovisko je úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí stavebního úřadu a proti tomuto stanovisku se lze odvolat a napadnout odvoláním do rozhodnutí stavebního úřadu (ustanovení § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů).

Povinnost vlastníků objektů dodržet výše uvedené podmínky rozhodnutí vyplývá ze zákona 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Otisk úředního razítka

MĚSTSKÝ ÚŘAD
odbor výstavby
stavební úřad
KOLÍN
4,02

Ing. Jana Vyšanská v.r.
referent oddělení památkové péče
odbor výstavby – stavební úřad
oprávněná úřední osoba

Za správnost vyhotovení

Věra Lapšanská

úřední osoba

Rozdělovník:

Účastníci řízení:

Město Kolín, Karlovo náměstí 78, Kolín I, 280 02 Kolín 2

Dotčené orgány:

Městský úřad Kolín odbor výstavby - stavební úřad, Karlovo náměstí 78, 280 12 Kolín I

Na vědomí:

Datová schránka:

Národní památkový ústav, Valdštejnské náměstí 162/3, Malá Strana, 118 00 Praha 011, DS: 2cy8h6t

